REZOLUȚIA (UE) 2022/1786 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 4 mai 2022

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA) aferent exercițiului financiar 2020

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA) aferent exercițiului financiar 2020,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0116/2022),

A. întrucât, potrivit situației veniturilor și cheltuielilor sale ([1]), bugetul definitiv al Agenției Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA) (denumită în continuare „Agenția") aferent exercițiului financiar 2020 a fost de 240 119 000 EUR, ceea ce reprezintă o scădere cu 16,74 % față de 2019, când bugetul Agenției a fost mărit cu 40,23 % față de exercițiul 2018; întrucât bugetul Agenției provine aproape exclusiv de la bugetul Uniunii;

B. întrucât, în raportul său privind conturile anuale ale Agenției pentru exercițiul financiar 2020 („raportul Curții"), Curtea de Conturi („Curtea") declară că a obținut asigurarea rezonabilă cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale Agenției și cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente, în ceea ce privește veniturile, sub toate aspectele semnificative; întrucât Curtea a identificat un cuantum total al plăților de 10 405 074,69 EUR pe care l-a considerat neconform cu dispozițiile acordului-cadru relevant, și anume 4,1 % din creditele de plată disponibile în 2020, depășind astfel pragul de semnificație stabilit pentru audit și conducând la o opinie cu rezerve privind legalitatea și regularitatea plăților subiacente conturilor; întrucât, cu excepția acestor plăți neconforme, Curtea concluzionează că operațiunile subiacente în ceea ce privește plățile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2020 sunt legale și regulate sub toate aspectele semnificative,

Gestiunea bugetară și financiară

1. regretă că eforturile de monitorizare a bugetului din cursul exercițiului financiar 2020 au avut drept rezultat o rată de execuție bugetară de 75,61 %, care, deși reprezintă o creștere de 31,10 % față de 2019, se situează în continuare cu mult sub obiectiv; constată, de asemenea, că rata de execuție a creditelor de plată a fost de 96,24 %, ceea ce reprezintă o creștere cu 3,96 % față de 2019;

2. ia act de observațiile Curții cu privire la volumul ridicat al reportărilor pentru titlurile II și III din bugetul Agenției; constată că Agenția a utilizat reportări automate de credite nediferențiate pentru titlul II, în valoare de 10 200 000 EUR (59,4 %), dintr-un cuantum total de reportări automate de 17 200 000 EUR; constată că Agenția a utilizat, de asemenea, reportări neautomate de credite de angajament la titlul III în valoare de 56 300 000 EUR (23 % din creditele din bugetul final), legate în principal de Sistemul european de informații cu privire la cazierele judiciare (ECRIS), de Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS) și de sistemul de interoperabilitate, și că aceste reportări neautomate sunt semnificativ mai mici decât cele 159 000 000 EUR reprezentând reportări neautomate în 2019 (55 % din creditele din bugetul final adoptat), reprezentând totuși o sumă substanțială comparativ cu bugetul total; ia act de concluzia Curții potrivit căreia, deși, prin natura lor, operațiunile Agenției pot fi extinse în exercițiul următor, volumul excesiv de reportări pentru titlurile II și III indică diverse probleme structurale care afectează conformitatea cu articolele 9, 12 și 28 din regulamentul financiar al Agenției; invită Agenția să soluționeze aceste probleme;

([1]) JO C 114, 31.3.2021, p. 199.

3. regretă că execuția bugetară a fost inferioară previziunilor; invită Agenția ca, împreună cu Comisia, să îmbunătățească alinierea planificării bugetare la calendarul actelor legislative aferente; recunoaște că Agenția a luat măsuri pentru a ameliora situația;

Performanța

4. salută faptul că Agenția utilizează anumite instrumente ca indicatori-cheie de performanță pentru a evalua valoarea adăugată oferită de activitățile sale și pentru a-și îmbunătăți gestiunea bugetară; constată că Agenția și-a actualizat indicatorii-cheie de performanță corporativi în 2020: zece indicatori din 30 nu au fost modificați sau au fost modificați doar din punct de vedere editorial, un indicator a fost eliminat, un nou indicator a fost introdus și alți indicatori au fost actualizați din diverse motive, cum ar evoluția mediului de reglementare al Agenției, informațiile colectate din audituri și disponibilitatea unor indicatori mai buni;

5. constată că, potrivit declarației Agenției, aceasta și-a atins obiectivele pentru 2020, așa cum sunt prevăzute în regulamentul său de instituire, Regulamentul (UE) 2018/1726 al Parlamentului European și al Consiliului ([2]), a înregistrat progrese în direcția îndeplinirii scopurilor și obiectivelor stabilite în strategia pe termen lung a Agenției și a obținut rezultatele definite în programul său anual de lucru pentru 2020 în ceea ce privește rezultatele și performanța; constată că performanța și disponibilitatea sistemelor informatice gestionate de Agenție au fost conforme cu acordurile relevante privind nivelul serviciilor; constată că implementarea de noi sisteme informatice, precum și dezvoltarea interoperabilității dintre sistemele noi și cele existente au continuat; constată că punerea în aplicare a noului Sistem de intrare/ieșire (EES) a întârziat de două luni, iar Consiliul Justiție și Afaceri Interne a decis să amâne începerea funcționării sistemului pentru a acorda statelor membre mai mult timp pentru a se pregăti; salută faptul că, în ceea ce privește celelalte sisteme informatice noi, Agenția raportează că calendarele de punere în aplicare nu au fost afectate în mod negativ;

6. constată că, în 2020, Agenția a semnat un cadru de inginerie transversală (TEF) pentru a se îndepărta de abordarea compartimentată în ceea ce privește dezvoltarea și funcționarea sistemelor; constată că TEF vizează crearea unei clauze contractuale pentru proiectarea, dezvoltarea, testarea și punerea în aplicare a noilor sisteme informatice;

7. subliniază că Agenția are o contribuție importantă la îmbunătățirea siguranței în Uniune, prin asigurarea celor mai înalte niveluri de securitate a informațiilor și de protecție a datelor care îi sunt încredințate, oferind servicii de înaltă calitate și ajutând statele membre să își alinieze capacitățile tehnologice la nevoile pe care le au; atrage atenția că trebuie luate toate măsurile necesare pentru a evita orice risc pentru informațiile prelucrate; observă că capacitatea Agenției de a îmbunătăți sistemele de informații existente și de a dezvolta noi sisteme informatice a fost consolidată prin noul său mandat prevăzut în Regulamentul (UE) 2018/1726, care a intrat în vigoare la 11 decembrie 2018; salută eforturile depuse în mod consecvent de Agenție pentru a se adapta la noul mandat din 2020;

8. salută adoptarea de către Comisie, în decembrie 2020, a propunerii privind un Regulament e-CODEX; salută acordul la care au ajuns colegiuitorii în această privință în decembrie 2021; reamintește că Agenția va juca un rol esențial în punerea în aplicare cu succes a sistemului e-CODEX și că Comisia ar trebui să aibă în vedere alocarea de resurse adecvate specifice pentru această creștere a responsabilităților Agenției;

Politica de personal

9. constată că, la 31 decembrie 2020, schema de personal a Agenției era completată în proporție de 89,6 %, fiind ocupate 181 de posturi de agenți temporari din cele 202 autorizate în schema de personal (față de 172 de posturi autorizate în 2019); constată că, în plus, în 2020, la Agenție au mai lucrat 83 de agenți contractuali și 10 experți naționali detașați, din cei 111 agenți contractuali autorizați și cei 11 experți naționali detașați în schema de personal;

([2]) Regulamentul (UE) 2018/1726 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 privind Agenția Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA) și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1987/2006 și a Deciziei 2007/533/JAI a Consiliului, precum și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1077/2011 (JO L 295, 21.11.2018, p. 99).

10. ia act cu îngrijorare de componența personalului de conducere de nivel superior al Agenției din punctul de vedere al genului – de doi bărbați (100 %) și nicio femeie, a Consiliului de administrație – de 44 de bărbați (81,5 %) și 10 femei (18,5 %), și a personalului, în general, de 184 de bărbați (69,7 %) și 80 de femei (30,3 %); invită Agenția să asigure în viitor echilibrul de gen la nivelul conducerii și al personalului; solicită Comisiei și statelor membre să țină cont că este important să se garanteze echilibrul de gen atunci când sunt desemnați membrii Consiliului de administrație al Agenției;

11. ia act de dificultățile întâmpinate în procedurile de recrutare ale Agenției din cauza pandemiei de COVID-19, care a încetinit considerabil recrutarea și angajarea de noi membri ai personalului, Agenția raportând că 50 % din recrutările sale care au ajuns în faza finală au fost afectate în mod direct sau întârziate în stadiul preluării atribuțiilor din cauza restricțiilor legate de COVID-19; constată că Agenția raportează că a lansat 25 de proceduri de selecție, 19 proceduri fiind închise până la sfârșitul exercițiului, ceea ce a dus la emiterea și acceptarea a 21 de oferte de locuri de muncă;

12. constată că Agenția a raportat că consilierii săi confidențiali au primit șapte formulare completate pentru a solicita în mod informal informații și consiliere sau îndrumare și sprijin în cazuri de hărțuire psihologică și situații de conflict; constată că nu au fost raportate cazuri oficiale de hărțuire în urma informațiilor primite, iar Tribunalul nu a fost sesizat în 2020 cu privire la niciun caz de hărțuire; constată că consilierii confidențiali ai Agenției sunt formați periodic și primesc sprijin din partea unor experți externi;

13. salută faptul că Agenția a pus în aplicare în mod corect recomandarea Curții referitoare la evaluare adecvată a candidaturilor în procedurile de recrutare;

Achizițiile publice

14. salută semnarea TEF, cea mai mare ofertă semnată vreodată de Agenție; constată că Agenția prezintă TEF ca o inovație semnificativă a modelului operațional de aprovizionare al Agenției, care se preconizează că va genera câștiguri importante în procesul de gestionare a furnizorilor și a contractelor, inclusiv un raport calitate-preț mai bun, economii de scară și procese de achiziții mai rapide, reducând, în același timp, dependența Agenției de un număr relativ mic de furnizori; salută abordarea inovatoare, încurajează Agenția să continue pe această cale și invită Agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la materializarea câștigurilor și la modul în care riscurile inerente abordării inovatoare sunt gestionate de Agenție;

15. constată că pregătirea caietului de sarcini pentru procedura de ofertare aferentă TEF a fost finalizată în ianuarie 2020 și că procedura de licitație a fost lansată la 29 ianuarie 2020 pentru patru loturi și servicii conexe, și anume lotul 1: proiectare, coordonare, asigurare a calității și sprijin pentru integrare, lotul 2: servicii de dezvoltare, lotul 3: infrastructură (hardware, software și servicii conexe) și lotul 4: testare și calificare; constată că contractele pentru loturile 1, 2 și 3 au fost semnate în 2020, în timp ce lotul 4 a fost semnat în iulie 2021; constată că finalizarea de către Agenție a acestor proceduri reprezintă o realizare semnificativă, în special având în vedere restricțiile cauzate de pandemia de COVID-19;

16. constată că Curtea a constatat că Agenția a semnat un contract specific pentru un software care era diferit de cel propus de contractant în oferta sa pentru contractul-cadru asociat; constată că Agenția nu a modificat contractul-cadru; constată că, potrivit observațiilor Curții, achiziționarea unui produs diferit, care nu este inclus în oferta de prețuri, la un preț diferit de cel al produsului oferit inițial, constituie o abatere de la contractul-cadru; ia act de concluzia Curții potrivit căreia contractul specific nu este conform cu contractul-cadru, la fel ca și plata aferentă în valoare de 10 399 834 EUR; constată că Agenția ia act de observațiile Curții și subliniază că, în urma emiterii observației Curții, Agenția a răspuns prompt, semnând o modificare a contractului-cadru pentru a rectifica omisiunea inițială; constată că Agenția declară că nerespectarea nu a adus atingere intereselor financiare ale Agenției sau ale Uniunii, deoarece consideră că cheltuielile au fost justificate; regretă că Agenția nu a urmat procedurile corespunzătoare, în special având în vedere suma substanțială în cauză; ia act de considerațiile ample pe care directorul executiv al Agenției le-a prezentat în cadrul unei audieri cu Comisia pentru control bugetar a Parlamentului la 29 noiembrie 2021, afirmând că decizia de a achiziționa software-ul în cauză a fost o decizie

conștientă a conducerii Agenției, cu scopul de a reduce dublarea eforturilor de formare și de sprijin, reducând în cele din urmă costurile operaționale globale ale Agenției; subliniază că, deși se poate presupune că au existat posibilități de a face economii, normele aplicabile în materie de achiziții publice trebuie respectate în orice moment pentru a garanta că contribuabilul din Uniune obține un raport optim calitate-preț prin proceduri de achiziții publice transparente și competitive; invită Agenția să se asigure că normele privind achizițiile publice sunt respectate în orice moment;

17. atrage atenția că carențele din posturile administrative specifice pot avea un efect negativ asupra gestionării procedurilor de achiziții publice din cadrul Agenției; invită Comisia și Agenția să înceapă un dialog activ despre îmbunătățirea schemei de personal a Agenției, îndeosebi despre nivelul la care sunt alocate posturile;

18. ia act de constatarea Curții potrivit căreia Agenția a semnat un bon de comandă pentru servicii de întreținere care acoperă perioada 7 noiembrie 2020-decembrie 2024 (patru ani), încălcând dispozițiile contractului-cadru conex care permiteau facturarea în avans a serviciilor timp de un an; constată că Curtea a conchis că suma de 5 241 EUR plătită contractantului pentru servicii care urmează să fie prestate după data de 7 noiembrie 2021 este neconformă cu reglementările; constată că, deși se referă la o sumă relativ mică, ar trebui să se țină seama de riscurile reputaționale ale nerespectării normelor privind achizițiile publice;

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese, etica și transparența

19. ia act de măsurile existente aplicate de Agenție și de eforturile constante depuse de aceasta pentru a asigura transparența, prevenirea și gestionarea conflictelor de interese, precum și protecția avertizorilor de integritate; observă că Agenția dispune de norme privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese pentru membrii personalului; constată că, la 23 decembrie 2020, Consiliul de administrație al Agenției a adoptat norme de punere în aplicare privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese în rândul membrilor personalului, pentru a asigura în mod transparent și consecvent gestionarea situațiilor în care pot apărea conflicte de interese; constată că aceste norme de punere în aplicare se aplică personalului Agenției, inclusiv directorului executiv și directorului executiv adjunct, experților naționali detașați, precum și stagiarilor remunerați și neremunerați;

20. constată cu satisfacție faptul că Agenția publică declarațiile de interese ale membrilor Consiliului său de administrație și ale personalului său de conducere de nivel superior pe site-ul său; regretă, cu toate acestea, că CV-urile membrilor Consiliului său de administrație nu sunt prezentate pe site-ul său; reamintește că, în cadrul procedurii de descărcare de gestiune pentru 2019, autoritatea care acordă descărcarea de gestiune a solicitat Agenției să publice aceste CV-uri pe site-ul Agenției pentru a spori transparența;

21. invită Agenția să ia măsuri pentru a asigura respectarea deplină a normelor Uniunii în materie de transparență, precum și a drepturilor fundamentale și a standardelor de protecție a datelor;

Controlul intern

22. salută evaluarea anuală de către Agenție a sistemului său de control intern, care a concluzionat că sistemul său de control intern este prezent, funcțional și eficace, deși sunt necesare unele îmbunătățiri; invită Agenția să includă în evaluarea sa observațiile Curții cu privire la nerespectarea procedurilor de achiziții și să evalueze impactul deficiențelor identificate asupra principiilor și componentelor de control intern;

23. constată că, la sfârșitul anului 2020, rata de execuție a recomandărilor de audit era de 65 % (24 de recomandări puse în aplicare și 37 de recomandări pendinte); constată că, în total, la sfârșitul lui 2020 erau deschise 31 de recomandări și niciuna nu era „critică”; ia act cu îngrijorare de faptul că, pentru 13 recomandări, termenul-limită a fost depășit, ceea ce înseamnă că punerea în aplicare a recomandării era în curs, deși termenul de punere în aplicare expirase;

24. salută progresele înregistrate în ceea ce privește observațiile Curții și rezoluțiile Parlamentului privind descărcarea de gestiune din anii anteriori, precum și faptul că Agenția a pus în aplicare în mod corect recomandarea Curții privind evaluarea corespunzătoare a candidaturilor în cadrul procedurilor de recrutare; reamintește că acțiunile legate de patru observații sunt încă în curs; invită Agenția să își intensifice eforturile pentru a pune în aplicare măsuri corective în ceea ce privește observațiile pendinte ale Curții;

Răspunsul la pandemia de COVID-19 și continuitatea activității

25. ia act de perturbările cauzate de pandemia de COVID-19, care au pus sub semnul întrebării continuitatea activității Agenției și disponibilitatea sistemelor informatice la scară largă existente și implementarea noilor sisteme care i-au fost încredințate; salută faptul că, în pofida acestor provocări, Agenția a asigurat disponibilitatea neîntreruptă a sistemelor informatice la scară largă existente [Sistemul de Informații Schengen (SIS), Sistemul de informații privind vizele (VIS) și baza de date dactiloscopică europeană privind azilul (Eurodac)] și a înregistrat progrese suplimentare în ceea ce privește punerea în aplicare a EES, ETIAS și a pachetului legislativ privind interoperabilitatea; constată cu satisfacție că măsurile de atenuare luate de Agenție i-au permis acesteia să reducă impactul negativ al pandemiei;

26. constată că Agenția a redus prezența fizică a personalului la sediile sale și a luat măsuri pentru a menține locuri de muncă sănătoase pentru personalul care ocupă funcții esențiale, asigurând astfel continuitatea activității pentru sistemele Agenției; constată că Agenția a trebuit, de asemenea, să ia măsuri de atenuare pentru a reduce impactul crizei provocate de pandemia de COVID-19 asupra dezvoltării și implementării sistemelor din cauza perturbării lanțurilor de aprovizionare în a doua jumătate a anului 2020 și din cauza restricțiilor de călătorie și de acces care au împiedicat disponibilitatea personalului și a contractanților de a lucra la fața locului; constată că Agenția, în pofida acestor dificultăți, a înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește proiectele-cheie, cum ar fi punerea în aplicare a SIS de a doua generație (SIS II), faza a 2-a a Sistemului automat de informații privind amprentele digitale și integrarea noilor utilizatori în SIS și VIS;

Alte observații

27. constată cu satisfacție că Agenția a elaborat, a negociat și a semnat planuri de cooperare bilaterală cu Biroul European de Sprijin pentru Azil (în prezent Agenția Uniunii Europene pentru Azil), Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene și Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA); constată că Agenția și-a continuat, de asemenea, cooperarea cu alte agenții partenere, cum ar fi Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL) în ceea ce privește activitățile de formare, Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă privind SIS, EES, ETIAS și interoperabilitate, CEPOL privind VIS, cererea suplimentară de informații la intrarea pe teritoriul național (SIRENE), SIS, EES, ETIAS și interoperabilitate și Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust) privind Eurodac și SIS;

28. salută prezența online activă a Agenției în 2020, printre altele prin campania „Descoperă eu-LISA”, participarea Agenției la 16 acțiuni și campanii comune cu agențiile Uniunii din domeniul justiției și afacerilor interne și jocul interactiv quiz.eulisa.europa.eu; încurajează Agenția să își promoveze în continuare activitatea, cercetările și activitățile pentru a-și spori vizibilitatea publică;

29. salută faptul că Agenția a înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește proiectul de construire a unei a doua extinderi a sediului său tehnic de la Strasbourg, cu transferul oficial al terenului de 20 000 m² de la autoritățile franceze către Agenție, adiacent complexului său imobiliar actual, care va servi drept amplasament pentru noua extindere;

30. face trimitere, pentru alte observații cu caracter orizontal care însoțesc decizia privind descărcarea de gestiune, la rezoluția sa din 4 mai 2022 ([3]) referitoare la performanțele, gestiunea financiară și controlul agențiilor.

([3]) Texte adoptate, P9_TA(2022)0196.